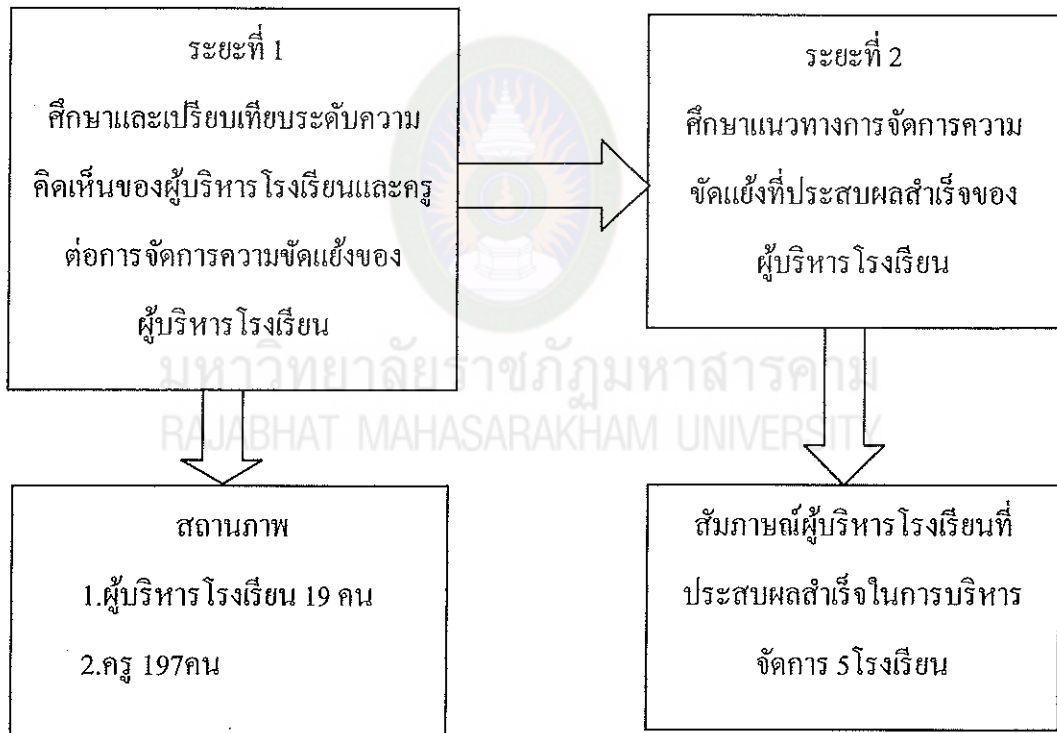

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methodology) โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณเพื่อศึกษาวิธีการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม และการวิจัยเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียนที่ประสบผลสำเร็จในการบริหารจัดการ (Best Practice) 5 โรงเรียน โดยแบ่งออกเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ภาพที่ 2 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ระยะที่ 1 ศึกษาและเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูต่อการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหาร โรงเรียน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ ผู้บริหาร โรงเรียนและครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามปีการศึกษา2555 โดยจำแนกเป็นผู้บริหาร โรงเรียนจำนวน20คนและครูจำนวน404 คนรวมทั้งสิ้น424 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง

2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ (ระยะที่ 1)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ผู้บริหาร โรงเรียนและครู กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของKrejcie and Morgan (สุรวัต ทองบุ, 2553 : 211) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 216 คน จำแนกเป็นผู้บริหาร โรงเรียนจำนวน19 คน โดยใช้วิธีการจับสลากและครู จำนวน197คนโดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย

ตารางที่ 4 การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถานภาพ

ตำแหน่ง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
ผู้อำนวยการ โรงเรียน	20	19
ครู	404	197
รวม	424	216

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ ประกอบด้วย

1. แบบสอบถาม เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) เกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหาร โรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) ประกอบด้วย สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามลักษณะคำถามที่ใช้เป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคามเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับเป็นข้อความเกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหาร โรงเรียน ซึ่งจัดทำตามแนวความคิดที่ได้จากการสังเคราะห์แนวคิดของนักทฤษฎีและนักวิชาการ จำนวน 5 วิธี คือ การประนีประนอมการหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้าการไกล่เกลี่ยและการบังคับ โดยกำหนดค่าน้ำหนักเป็น 5 ระดับ ตามวิธีการของลิเคอร์ท (Likert's Method) ได้แก่

- 5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยดำเนินการสร้างเครื่องมือตามวิธีการและขั้นตอน ดังนี้

1. แบบสอบถาม

1.1 ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีหลักการจากหนังสือ ตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อประมวลแนวคิดเป็นแบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิด

1.2 สร้าง (ยกร่าง) แบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับการจัดการความขัดแย้งจำนวน 50 ข้อ

1.3 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาตรวจสอบความครบถ้วน ความถูกต้อง และครอบคลุมเนื้อหาที่ทำการสำรวจ

1.4 หากคุณภาพของเครื่องมือ โดยการปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และครอบคลุมเนื้อหาของการวิจัย โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item Objective Congruence) ผู้เชี่ยวชาญ 3 คนประกอบด้วย

1.4.1 นายองอาจ สว่างทิศวุฒิกศ.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการโรงเรียนนาข่าวิทยาคม จังหวัดมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านโครงสร้างและเนื้อหา

1.4.2 นางสาวจิตนภา ไชยเทพาวุฒิกศ.ม. (การบริหารการศึกษา) เจ้าหน้าที่งานบุคคล โรงเรียนนาข่าวิทยาคม จังหวัดมหาสารคาม ผู้เชี่ยวชาญด้านความเหมาะสมด้านภาษา

1.4.3 นางสาววิรัตน์ อิ่มอ้วนวุฒิกศ.ม. (การวิจัยการศึกษา) ครูโรงเรียนกระชุมทองวิทยา จังหวัดศรีสะเกษ ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา สถิติที่ใช้

1.5 ปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ และนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์พิจารณาอีกครั้ง

1.6 ตรวจสอบหากคุณภาพของเครื่องมือโดยดำเนินการ ดังนี้

1.6.1 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหาร โรงเรียนและครูสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดร้อยเอ็ดจำนวน 30 คน

1.6.2 รวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่ทดลองใช้และวิเคราะห์หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยวิธี Item-tonal Correlation โดยเลือกข้อที่มีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ .412 ถึง .937

1.6.3 ตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 96) ได้เท่ากับ.978

1.6.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุง แก้ไขแล้วไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์จากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการตอบแบบสอบถาม

2. จัดส่งแบบสอบถามที่ลงทะเบียนแล้วส่งไปยังกลุ่มตัวอย่าง โดยส่งทางไปรษณีย์ และนำส่งด้วยตนเอง พร้อมใส่ซองแบบสอบถาม ปิดแสตมป์และจำหน่ายซองถึงผู้วิจัย เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์ ภายใน 15 วันหลังจากได้รับแบบสอบถาม

3. เมื่อครบกำหนด 15 วันหากผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามคืนยังไม่ครบ ผู้วิจัยจะดำเนินการติดตามด้วยตนเอง จนได้แบบสอบถามคืนจนครบจำนวน

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืน ตรวจสอบความสมบูรณ์ ครบถ้วน แล้วดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ ครบถ้วนของแบบสอบถามแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยแบ่งการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

1. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาค่าร้อยละ (Percentage)

2. ข้อมูลจากแบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นข้อมูลเกี่ยวกับระดับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ย กำหนดเกณฑ์ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51-5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51-4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51-3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51-2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหาร โรงเรียนและครูจำแนกตามระดับการศึกษาวิเคราะห์โดยใช้การทดสอบค่าที (t-test)

ระยะที่ 2 ศึกษาแนวทางการจัดการความขัดแย้งที่ประสบผลสำเร็จของผู้บริหาร โรงเรียน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพ โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม มีทั้งหมดจำนวน 20 โรงเรียน ผู้วิจัยได้เลือกวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยเลือกโรงเรียนที่มีผลงานดีเด่นและสามารถบริหารจัดการ โรงเรียนในด้านต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี โดยผู้ให้ข้อมูล คือ ผู้อำนวยการ โรงเรียน จำนวน 5 คนจาก 5 โรงเรียน ดังนี้

1. โรงเรียนนาข่าวิทยาคม
2. โรงเรียนเสื่อไก่อภวิทยาสรรค์
3. โรงเรียนหัวเรือพิทยาคม
4. โรงเรียนหนองโพธิ์วิทยาคม
5. โรงเรียนขามป้อมพิทยาคม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์ประกอบด้วย

1. บรรยายการทำงานในโรงเรียนท่านเป็นอย่างไร
2. ปัจจัยใดบ้างที่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง และปัจจัยใดที่มีผลกระทบกับการบริหารจัดการในโรงเรียนท่านมากที่สุด
3. เมื่อเกิดความขัดแย้งขึ้นในโรงเรียนท่าน ใช้วิธีการหรือกลยุทธ์ในการจัดการความขัดแย้งนั้นอย่างไร

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์

การสร้างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับแนวทางการจัดการความขัดแย้งที่ประสบผลสำเร็จของผู้บริหาร โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดมหาสารคาม มีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1. ศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหาร โรงเรียน

2. ศึกษาหลักวิธีการสร้างแบบสัมภาษณ์
3. ร่างประเด็นการสัมภาษณ์ ภายใต้กรอบการวิจัยให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการความขัดแย้งของผู้อำนวยการ โรงเรียน
4. นำแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาตรวจสอบ
5. ปรับปรุง แก้ไขแบบสัมภาษณ์ตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แนะนำ
6. จัดพิมพ์เป็นแบบสัมภาษณ์ฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขออนุญาตราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์จากโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการให้สัมภาษณ์
2. นัดหมายวัน เวลา และสถานที่ในการสัมภาษณ์
3. ดำเนินการสัมภาษณ์ โดยใช้แบบสัมภาษณ์ และการบันทึกเสียง

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูล โดยนำแบบสัมภาษณ์และเทปบันทึกเสียงเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการจัดการความขัดแย้งของผู้บริหาร โรงเรียน โดยใช้วิธีอธิบายเชิงพรรณนา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่
  - 1.1 หาค่าความเที่ยงตรง (Validity) โดยใช้สูตรหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item- Objective Congruence : IOC) ของข้อคำถามหรือรายการของแบบสอบถาม(บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 94) ดังนี้

$$\text{สูตร IOC} = \frac{\Sigma R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม

R แทน คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

1.2 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha – Coefficient) ตามวิธีของครอนบราก (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99) ดังนี้

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{K}{K-1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_i^2} \right]$$

เมื่อ α แทน ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม

$\sum S_i^2$ แทน ความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S_i^2 แทน ความแปรปรวนของคะแนนที่ได้

K แทน จำนวนข้อของแบบสอบถาม

2. สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

2.1 การหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 104)

$$\text{สูตร } P = \frac{f}{n} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

F แทน ความถี่

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 105)

$$\text{สูตร } \bar{x} = \frac{\sum x}{n}$$

เมื่อ $\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนนรวม

$\sum x$ แทน ผลรวมของข้อมูลทั้งหมด

n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 :

106-108)

$$\text{สูตร S.D.} = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{n(n-1)}}$$

- เมื่อ S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
 $\sum x^2$ แทน ผลของคะแนนแต่ละตัวยกกำลังสอง
 $(\sum x)^2$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
 n แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
 RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY